

BEGRAAFPLAATSEN IN EUROPA

THEMA 3: KONING, KEIZER, ADMIRAAL...

Hier rust de heer bij de knecht: edel, onedel, arm of rijk, zijn allen geworden tot aarde en slijk. In veel variaties kwam deze grafspreuk vroeger voor. Maar ondanks het feit dat na de dood ieder weer



gelijk werd, konden rijken zich een graf in de kerk permitteren, terwijl de armen op het kerkhof in een anoniem massagraf verdwenen. En vooral heersers kregen een vorstelijke begrafenis en graf.

EEN NEDERIG ZONDAAR

Als een Habsburgse keizer in Wenen was overleden en werd overgebracht naar de Kaisergruft, speelde zich voor de deur een ritueel af. De Opperhofmeester van de keizer somde alle titels van de vorst op en vroeg toegelaten te worden, waarop de abt aan de andere kant van de deur tweemaal antwoordde 'Die ken ik niet'. Pas na de vraag 'Een nederig zondaar wenst toegang' ging de deur open. De 'nederige zondaar' werd daarna in de pompeuze keizerlijke grafkelder bijgezet, waar nu de gebalsemde lichamen van 146 Habsburgers rusten in pompeuze sarcophagen.



Wenen - Kapuzinerkirche mit Kaisergruft

VORSTELIJK BEGRAVEN

Overall in Europa vinden we voorbeelden van vorstelijke begraafkerken en grafkelders. De Habsburgers werden bijgezet in de Kaisergruft van de Kapuzinerkirche in Wenen. Leden van de Spaanse tak van de Habsburgers, te beginnen met Karel V († 1556), zijn bijgezet in het Panteon de los Reyes in El Escorial, 60 km van Madrid. De Franse koningen werden begraven in de Basilique Saint-Denis in Parijs en alhoewel ze er tijdens de Franse revolutie massaal uitgegooid werden, werden de stoffelijke restanten er later opnieuw bijgezet. In Engeland zijn veel leden van het koningshuis bijgezet in de Westminster Abbey in Londen, in Denemarken in de Domkerk in Roskilde, in België in de koninklijke crypte van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Laken-Brussel, in Tsjechië in de St. Vituskathedraal in Praag.



El Escorial - Panteon de los Reyes

Parijs - Basilique Saint-Denis

Londen - Westminster Abbey

Bijna alle tsaren, waaronder Peter de Grote, liggen begraven in de kathedraal van de Petrus- en Paulusvesting in St. Petersburg. In de grafkelder van de Berliner Dom in Berlijn rusten talrijke leden van het Pruisische vorstenhuis Hohenzollern. In de Michaelskirche in München zijn leden van het Duitse vorstenhuis Wittelsbach bijgezet en zo zijn in Duitsland meer vorstenhuizen plechtig begraven. Ook het vorstendom Liechtenstein, het prinsdom Monaco en het groothertogdom Luxemburg begraven hun leiders niet op een gewone begraafplaats. Bijna al deze keizerlijke, koninklijke, prinselijke grafkelders kun je bezoeken, de grafkelder van de Nederlandse koninklijke familie in de Nieuwe Kerk in Delft is echter ontoegankelijk voor het publiek.



Roskilde - Domkirke



Brussel - Laken



Praag - St. Vituskathedraal



St.Petersburg-Petrus&Paulusvesting



Berlijn - Berliner Dom



München - Michaelskirche



Vaduz - Fürstliche Gruft



Monaco - Cathédrale N.Dame



Luxemburg - Cathédrale N.Dame

MEGALOMANIE

Na het afschaffen van veel koningshuizen in Europa, veranderde het begraven van de nieuwe leiders nauwelijks. De funeraire bouwwerken gingen eerder nog meer getuigen van grootheidswaan en werden vaak al tijdens het leven van de heerser gebouwd. Enkele voorbeelden. Het mausoleum voor en met Lenin op het Rode Plein in Moskou is algemeen bekend. In Praag staat op de heuvel Zizkov het voormalige mausoleum voor de communistische leiders in Tsjechië, een aardig betonnen staaltje van megalomanie. Na de 'Fluwelen Revolutie' werden de partijbonzen uit angst voor 'ontheiliging' spoorlags uit het gebouw verwijderd. Generalissimo Franco liet in de Valle de los Caidos een ondergrondse kerkruimte uithouwen met een totale lengte van 260 meter; op het eind achter het altaar werd hij in 1975 begraven. In 1840 werd Napoleon overgebracht naar zijn laatste rustplaats: de Dôme des Invalides in Parijs. In de crypte staat de sarcofaag in nog eens zes in elkaar passende kisten en rust Napoleon *aan de oever van de Seine, dicht bij het Franse volk dat ik zo heb bemind*. Otto von Bismarck ligt in Friedrichsruh in een mausoleum, dat een kopie is van het mausoleum van Theodorik de Grote in Ravenna.



Valle de los Caidos - Franco



Friedrichsruh - Bismarck



Praag-Zizkov: communisten

KONING, KEIZER, ADMIRAAL, DOODGAAN DOEN ZE ALLEMAAL